

ZALÁN TIBOR

Nyerésre áll a saját csatájában*

SZEREPLŐK:

Korsós Albert, koporsós – Maszlay István

Anna, Korsós felesége – Bányoczky Nóra

Johanna, Korsós lánya – Dulai Csenge

Misa, a segédje – Koppány Zoltán

Rudi, a családi törékeny – Molnár Zsolt

Benjamin, kereszteslovag – Fejlesztés Attila

Történik valahol, egy egyre inkább elfogyó kisfaluban, valamikor, de leginkább sehol, és leginkább semmikor. Anyyi bizonyos, hogy minden jelenet után nagy, hosszú, néma sötét tartandó...

Zalán Tibor

1. JELENET

Koporsós műhelye. Korsós egy koporsófedélen faricskál. Nincs kedve a munkához.

KORSÓS

Ez az igazi dráma! Hogy nem jut eszembe semmi. Ebből akár két drámát is meg lehetne írni. Az enyémet, meg a teremtését. A teremtését már neki! Egyébként egy koporsósnak minnek jutna eszébe bármi is. Bár, ha a koporsós ember, eszébe kell jutnia néha valaminek. Nekem semmi sem jut az eszembe. Ha csak az nem, hogy szaporodnak a korsók, a korsók, akarom mondani, a koporsók, a koporsók, aztán meg mire? Semmire. Nem fekszik beljünk senki. Kihalta magát a falu. Már mindenkit eltemettünk, akit érdemes volt. Meg aki hagyta. A fiatalabbak az istennek sem akarnak meghalni. Ez a Rudi is. Kezét-lábát, vállát-fejét, orrát-fülét, minden bordáját összetörte már, de mégse akar meghalni. Jó rokon, nem mondom, de csöppet se hasznos. Misa, gyere csak be?

MISA

Hozzám tetszett fohászzkodni a mesternek?

KORSÓS

Fohászzkodott ám a jó anyád.

MISA

Anyuka köszöni, jó egészségnek örvend, nincs oka fohászzkodásra.

* Készült a győri Könyvszalon drámaíró fesztiváljára (2017. október)

- KORSÓS Na, még az is. Kilencven elmúlt, és még mindig jó egészségnek örvend. Hát minek dolgozom én akkor? Kinek? Ha egy jóra való halott nem akad hónapok óta a környéken. A szomszéd kecskéjén kívül senki sem harap a fűbe. Hány kész koporsó van már kint?
- MISA Több. Annál több, hogy megmondjam.
- KORSÓS Azt meg tudod-e, hogy hol az ebédem?
- MISA Odabenn, ahol lenni szokott. A sparhelten.
- KORSÓS Akkor most itt szokjon lenni, mert itt akarok enni.
- MISA Hozzam?
- KORSÓS Hozza az asszony! Valamire való legyen az is.
- MISA *(meg sem mozdul, csak vihog.)* Szaladok... rohanok... bár az idejéből kifutná odabent is enni a mesternek.
- KORSÓS Nekem itt van étvágyam. Ha akarom, a koporsóból eszem ki a lekváros derelyét. Meg a Jókai bablevest. Meg a káposztás cvekedlit. Olyan remekművek ezek, még az isten is megnyálná a tíz ujját utánuk, már, ha van neki ujjá. Gondolod, hogy van?
- MISA Most éppenséggel frankfurti leves van. A tetején virslik úszkálnak.
- KORSÓS Na, akkor úszkáljon ide az asszony azzal a frankfurti levessel.
- Miska el. Korsós faricskál tovább. Hümmög.*
- KORSÓS Hogy az anyád szentségét, te kis riherongy! *(Hirtelen fölpattan, és a kezében lévő szerszámot hozzávágja valamibe. Kicsoszog utána, és egy döglött csirkével tér vissza.)* Na végre, egy igazi hulla. Még meleg. Igaz, nem rendel neki senki koporsót, de legalább üzentem a *másvilágra* vele.
- ANNA *(érkezik a levessel, látja a döglött csirkét szorongató Korsóst. Összecsapja a kezét.)* Hát maga, szerencsétlen Korsós Albert, már megint agyonverte az egyik legszebb csirkémet?
- KORSÓS Vészhelyzet volt, Anna. Halotthiány lépett fel a munkaterületemen. Krónikus halotthiány. Ha nem látok néha egy-egy döglött csirkét, amelyik ki akar szállni a kerítésen, akkor teljesen fölöslegesnek érzem magam a világ számára. Ha filozófus lennék, azt mondanám, világba vagyok vetve Anna, de mert nem vagyok az, csak annyit mondok, hogy le vagyok szarva a teremtés által.
- ANNA Ha meg agyonveri a csirkémet, akkor tán jobb lesz magának a világba vetettsége? Beleszarása?

- KORSÓS Nem jobb, de másabb! No, hol a leves? (*Belekanalaz a levesbe.*)
A hétszentségit, hogy ne mindig káromkodjak, aztán hol a pircsában van ebből a levesből a virsli? Egyet se látok...
- ANNA Az a tetején szok úszkálni. Aztán, a tetejét lemerte a gyerek meg a Rudi.
- KORSÓS A gyerek meg a Rudi. Egyik egész nap a haját piszmorássza, a másik meg hol ezét törí el, hol azát. Még szerencse, hogy csak magán. És én, már én nem számítok, én már? A tövit töröm, s a gallya jut?
- ANNA Igya, akkor a kocsmába képzelheti magát.
- KORSÓS Kocsmába? Járok is én kocsmába! Ugyan, mivel fizessem ki a kocsmárost? Adjak neki két korsó sörért egy föliratlan fejfát? Vagy két pálinkáért egy szemfödelet? Píz kell annak, Anna lelkem, nekem meg addig nem lesz pízem, amíg nem kezdenek el halni az emberek. Ez a Rudi is csak szarakodik a töréseivel, aztán meg nem tud egyikbe se belehalni.
- RUDI (*érkezik sántikálva.*) Albert bá, hát nem eltörött megint a lábam?
- KORSÓS A lábad helyett eltörhetett volna a gerinced! Az nyomósabb ok a koporsó felé vezető úton.
- RUDI Hagyja már a koporsó emlegetését ilyen beteg ember előtt.
- KORSÓS Beteg, a lófaszt vagy te beteg. Csak törsz itt, meg törsz ott, csupa passzió az életed, én meg már több tucat koporsót és legalább annyi fejfát faragtam neked.
- RUDI Közvetlen ember maga, Korsós Albert, de nem kedves. Aztán mé' nem maga hal meg, bele egyenesen a legszebb koporsójába?
- KORSÓS Hát fizetné azt nekem valaki? Ugyanott tartanék, ahol most. Csak egy koporsóval kevesebb volna. De az elébb üzentem az úristennek, s ha meghallgatott, küld nekem valamilyen megoldást.
- ANNA Csak nem írt neki elsőbbséggel, vagy express ajánlva?
- KORSÓS Nem úgy kell üzeni az istennek. Láta, hogy kupán vágtam azt a tyúkot? Azt se mondta, nyikk. Vagy nyakk! Csak lefordult a kerítésről. De utolsó erejében azt pintyegte nekem: megállj, te rohadék Korsós, hogy szakadna ki az összes beled, megmondalak az úristennek, de meg én, hogy milyen... hm... faszfej vagy... így mondta, ő mondta, amit én egy csöppet sem szeretnék most ide idézni.
- RUDI Ez magának üzenet? Ha elér az úristenig, hát úgy vágja magát kupán pillanatokon belül, hogy egyből összeszarja magát. Na, én arrébb is állok, nehogy megrévedjen a sújtásával, és nekem törje el megint valamimet!

JOHANNA (*szökellve közeledik.*) Ah, lágyan kél az esti szél a temető felé, apuka szerdes hangja zeng belé, nem szülök, amíg szűz vagyok, karom nem ringat csecsemőt, ints, apuka, ints, s elérem még a halálba menőt.

KORSÓS Na, már csak te hiányoztál. Nem elég, hogy ennek a keze-lábakarja-feje-füle-bordája török... még egy három kerekű lánnyal is megvert az isten!

RUDI A kulcscsontot kihagyta.

KORSÓS Kurva kulcscsont, kihagytam, hát kihagytam. Lehet, hogy nincs is kulcscsontod, csak képzeled, és engem izélgetsz itt vele. Sokan vagyunk ebben a lyukban egy köbméter levegőre ennyi tüdővel, és még a levesben se hagytatok nekem egy árva virslit sem. Nem húznátok a fenébe?

Nem mozdul senki, látszik, hogy megszokták a Korsós-cirkuszt.

MISA Néha kell hús nélküli napokat is tartani, gazda! Ügyeljen jobban az egészségére!

KORSÓS Ma te is tarthatnál volna hústalan napot, Misa. De nem sokáig lesz ez így!

JOHANNA Nem sokáig lesz ez így, a leves se lesz majd híg, lesz virsli és oldalas, vagy csak ez, meg vagy csak az.

ANNA Mitől változnék meg itt minden egyszerre? Magának kéne állást változtatnia, Albert!

KORSÓS Ha értenék máshoz. De hát, nem értek. Eddig haltak, haltak az emberek rendesen, ahogy ez embereknek illik, most meg egyszerre megállt minden. Háború kéne, egy jó kis háború, sok-sok drága hullával, amelyeket a hozzátartozók kellő pompával temetnének el.

MISA Ne gondolja, hogy csak magára jár rá a természet kiszámíthatatlan hatalmas rúdja. A falu egyetlen virágosa is bezárt.

KORSÓS Legalább abba belehalhatott volna.

MISA Nem morbid ez kicsit, így, drámailag, hogy folyton csak korporsó meg hulla?

JOHANNA Tragédia nélkül minden dráma csak nulla. Én megértem apuskát, venni kéne neki egy jó puskát, és durr, durr, ami belefér, hadd hulljon a férgese, és aki él. Keménynek lenni, nincs mese.

KORSÓS De a falu rendőre is jó egészségnek örvend még. Ez a megoldás elvetve. Már csak az üzenetben bízom.

MISA Miféle üzenet kezdi elvenni a józan eszt?

KORSÓS Üzentem az előbb a tyúkkal. Oda föl! Föülre. Legföülre. Ahonnét az összes parancsok lejönnek. Az isten megsegít, ha nem segítünk magunkon.

ANNA Kár magába a frankfurti leves, maga már virsli nélkül is félrebeszél.

Kopogtatás. Valamennyien megdermednek.

KORSÓS Húzódjatok hátrébb! Valaki kopogott.

JOHANNA Ha kopogott, apuska nyissa ki legott az ajtót, valami ügyfél jött...

MISA Vagy a drótostót...

KORSÓS Hátha egy elő halandót akar el...

ANNA Ilyet normális ember nem kívánhat.

KORSÓS De az élet farkastörvényei megtanítanak üvöltetni. Na, üvöltsek?

Üvölt. Az ajtót megnyitják, és belép rajta egy keresztesvitéz. A jelenlévők dermedt csodálkozással nézik, és sokáig hallgatnak.

KORSÓS Maga meg ki a fene ebben a maskarában?

BENJAMIN Benjamin a nevem. Foglalkozásra nézve keresztesvitéz. És fentről küldtek.

ANNA Honnan fentről?

BENJAMIN Onnan, ahonnan a segítséget kérték.

ANNA Ist... szóval onnan... ist...

BENJAMIN Ja. Kérése, Albert fiunk, meghallgattatott, állok rendelkezésére.

JOHANNA Juj, de cuki! Olyan forma, mintha gyurma... Nincs sehol elszúrva. Elöl keresztes, hátul passzentos. Magas és bozontos. Kár, hogy nem kontyos.

BENJAMIN Ki e szép hölgy, ki mint a hold, tekintetembe belegyalogolt?

JOHANNA Beszélj, beszélj még, huncut kis kobold!

KORSÓS A helyzet szempontjából nem érdekes, hogy ki. És hagyjuk ezt a hülye koboldozást! Azt sem tudom, mit jelent. Amúgy a lányom, Johanna. Szóval, maga, te, mi, szóval egyenesen onnan... jöttünk?

BENJAMIN Egyenesen. Csillagösvényen, ahogy máskor is, rendesen.

MISA Ez a zűrzavar engem kicsit összezavar... zűr... Ez a kard, meg ez a keresztes szűr... Nosza, add elő, mi dolgod itt koma...

JOHANNA Miska, így én beszélek! Tartsuk be a jellemhez illő beszédet!

MISA Legyen! Mi a fasz van, haver, karneválra jöttél?

BENJAMIN Nem jöttem. Engem küldtek. Tessék rendelni!

ANNA Pincér az úr valahol?
 BENJAMIN Mint látható, kereszteslovag. Szemük előtt egy álom lebeg. Ahogy kocsmában a korsó, teljék meg itt is minden koporsó.

KORSÓS Maga szállít hozzá...?
 BENJAMIN Ez így lesz rendben. Én szállítok, maga rendel.
 JOHANNA Beajulok. Levegőhöz alig jutok. Egy igazi hős. Mondja, maga nem nős?

BENJAMIN A szöveg elhasznált, túl ismerős. Tölünk idegenek az ilyen szokások. Nősüljenek mások, nőn üljön, akinek kisebb a hite. A kereszteslovagság vállalás, nem profán pite.

JOHANNA És milyen szépen beszél! Minden szavában lágy nyugati szél kél, a Zaphyr. Mágikus erővel bír. Ha még nem nős, minden lehet. Frankfurti levest itt virsli nélkül is ehet.

MISA Hagyjuk a tréfát másra, Miska!
 KORSÓS Értettem. Lesz virsli dögivel, ha tényleg szállít.
 MISA Rendelnek, én indulok, s annyit levágok, ahányat kívántok.
 BENJAMIN Most tegez vagy magáz, keresztesem? Elég morbid a helyzet így
 KORSÓS is, én a bizonytalanságot nem szeretem.

JOHANNA Apuska is tud úgy beszélni, ahogy én! Lehet, hogy mégis tőle vagyok? Kezdjük a kezdetén...

BENJAMIN Kérem, ne akadjunk meg a kezdeten. Kardom szikrázik, akár csak a szemem.

MISA Tényleg szikrázik. Ennek csillagszóró szeme van. Nem tudok belenézni.

ANNA Akkor ne nézz!
 MISA Inkább azt, mint a koporsókat!
 KORSÓS Eddig persze neked is jók vótak a koporsók. Egy panaszos szavad se vót.

JOHANNA Ne vótozzál papa, nem vagy te paraszt! Csak halld meg az alulról jövő paraszt.

KORSÓS Mindjárt panaszodom alulról, ha kell, csak az orrotok viselje el!

BENJAMIN Kérem, az idő megy. A maguk ideje. Szívem, ha kell, haraggal tele. Szúrok, vágok, mindig telibe találok.

ANNA Szóval szállítja nekünk a koporsóba valót.
 BENJAMIN Mint kérem levesbe a sót, télen a hót, nyáron a tót... bocs, nem tudom, nem sértem-e itt valaki érzékenységét.

KORSÓS Nyugalom. Családom grófi, ott valahol messze a régben vesztette el rangját, címét, és főleg vagyonát valamelyik fegyelmetlen, figyelmeztetlen ösöm...

JOHANNA Legyél a hősöm... legyél a nősöm...

BENJAMIN Meg kell kérdezni határozottabban. Kell hulla, vagy nem kell hulla? Mert akkor az én küldetésem innentől fogva nulla.

KORSÓS Jaj, csak azt ne! Menjen, szúrjon, vágjon!

BENJAMIN Mondjon egy számot!

KORSÓS Egy.

BENJAMIN Nagyobbat nem tud?

KORSÓS Mondjuk... kettő.

ANNA Tizenkettő!

JOHANNA Tizenhárom, te leszel a párom.

MISA Huszonkettő, huszonhárom.

BENJAMIN Rendben. A türelmüket kérem. Időbe tart, míg a kaszálandókat utolérem!

Sebbel-lobbal kifelé indul, meglöki Rudit, aki elesik. Anna fölsegíti.

ANNA Nem esett bajod, Rudi? Olyan törekeny vagy, tudod!

RUDI Nem, semmi komoly. Csak a kulcsontom tört el, azt hiszem.

KORSÓS Na végre! Sose búsulj! Ebcsont beforr!

MISA Csak ugassál hozzá, kérlek, sokat! S leginkább föl a holdra.

2. JELENET

Helyszín ugyanott. Korsós koporsót fejez be éppen, Misával kiviteti. A lovag az asztalnál ül, és falatozik.

BENJAMIN Ebben a frankfurti levesben nincs egyetlen virsli sem.

MISA Mert a tetején úszkáltak... és a többiek mind leették éppen.

BENJAMIN Kérem szépen, ennyi munka után igazán megérdemelném, hogy a frankfurti levesemben legyen virsli elég. Ebben meg még csak alig... se.

KORSÓS Majd intézkedem. Misa, eredj, szólj Annának, hogy a lovag virsli kíván.

BENJAMIN Benjamin, kérem, ha lehet Benjamin.

KORSÓS Akkor legyen Benjamin. Benjamin virsli akar. Futás valaki a boltba, virsliért.

MISA A bolt bezárt. A boltost tegnap előtt temettük.

KORSÓS Akkor a henteshez.

MISA Azt meg hétfőn.

KORSÓS Árulnak még egyáltalán valamit a faluban?

MISA Nem nagyon. Mert, hogy nincs ki áruljon, és merthogy nincs kinek.

KORSÓS A disznóból nem lehet kihúzni egy pár virsli?

MISA Dőreség. Azt előbb le kell vágni...

BENJAMIN Egy szavukba kerül, és én...

KORSÓS Nenene! A szultánt ne! Az a kedvenc disznóm. Ha a hasát vakargatom a homokban, olyan hálásan néz rám, ahogy a családom nem nézett soha.

BENJAMIN Magának se könnyű, Korsós!

KORSÓS Kopsorsós, kérem, ha lehet... vagy Albert... Korsós... Erről jut eszembe, a kocsmában mindig van virsli... hm... csípős mustárral.

MISA Csak nincs már kocsmá se, és nincs kocsmáros se, Albert úr. Bezárt a Babilon, merthogy a kocsmáros, ugye, a múlt héten meghótt.

KORSÓS Mi van még nyitva?

MISA A szánk, de az sem sokáig.

KORSÓS Ki van még élő rajtunk kívül?

MISA Nehezen megmondható, Albert úr. Amilyen tempóban a kopsorsók teltek, olyan tempóban fogytak a lakosok a faluban. Az utolsó temetéseken már maga volt a pap, én voltam a ministráns, Anna asszony és Johanna kisasszony a kórus, aztán meg mi ketten voltunk a gyászhuszárok is, szóval maga, meg én.

KORSÓS És Rudi?

RUDI *(sietve érkezik. Megbotlik, elesik. Miska felsegíti.)* Én segitettem volna, ha nem lennék ilyen átkozottul törékeny. Tessék, még össze sem forrt a kulcscsontom, máris elesék itten a sietségben, és eltört... azt hiszem, eltört a... medencecsontom.

KORSÓS Azt sem tudod, hol van a medencecsontod.

RUDI Ahhoz nem kell tudnom, hogy eltörjem. Eltört, és kész. Munkaképtelen vagyok.

MISA Nincs is munka.

RUDI Nincs munka. Az jó.

KORSÓS *(gondterhelten.)* Nem vagyok biztos benne!

Anna érkezik Johannával.

JOHANNA Ah, lágyan kél az esti szél a temető felől, szüzek siralma, özvegyek panaszja az élőket nem lelé...

ANNA Akkor ne sírj, te szűz! S főleg ne bámuld úgy a lovagot, mert attól szülni fogsz nemsokára.

BENJAMIN Finom volt a leves. Különösen a virsli volt ízletes.

KORSÓS Akkor minek mondta, hogy nem volt benne!

BENJAMIN Azt maga mondta.

KORSÓS Mikor?

BENJAMIN Érkezésem előtt.
KORSÓS Maga szemét, maga kihallgatott?
BENJAMIN Több tiszteletet érdemelnék. Hozzánk minden sóhaja felhallat-
szott, Albert.

KORSÓS Hova?
BENJAMIN Hát oda.
KORSÓS Na, innentől kezdve egy kurva szót nem szólok, ha nem lesz
virslit a frankfurti levesben. Eszem hígan, virsli és szó nélkül.

ANNA De hát, mintha azt mondta volna, hogy önnek jutott!
BENJAMIN Nem mondtam, de jutott, ám ezzel most kár törődniük. Jól
ettem, jól ittam.

KORSÓS Egészségére. Misa, hozz deszkát, lássunk munkához!
MISA Nincs több deszka, mester. Elfogyott.
KORSÓS Hogyhogy nincs deszka! Mi az, hogy elfogyott? Lódulj a gat-
tereshez, szállítson ide egy rakomány deszkát.

MISA Azt nem lehet.
KORSÓS Miért nem lehet.
ANNA Mert a gatteres is el van temetve.
JOHANNA A jó gatteres, kinek szíve szálkáktól eres, a feje meg bortól volt
veres, hát meghótt a jó gattetes is, hát.

KORSÓS Eredj már, te kétbalkezes!
MISA Mindig meg volt elégedve a munkámmal.
KORSÓS Nem neked mondtam, hanem ennek a lüke lánynak.
JOHANNA Tudom, hogy apám szeret, csak ilyen benne a szeretet, kicsit gö-
csörtös, kicsit erezett, szeret az apám, mindig is szeretett.

BENJAMIN Fogy a munka, fogyni látszik.
KORSÓS Maga csak ne szóljon bele! Épp elég kárt tett már eddig is ne-
künk.

BENJAMIN Hálátlanság, Korsós, hálátlanság. Majd elválunk, mint levéltől
az ág, ha eljön az ideje, s nem lesz terhes jelenlétem jele.

MISA A lovag egyre érthetetlenebb a számomra.
JOHANNA Senki sem számított ilyen számomra.
MISA Mi van? Mi számum?
ANNA A számum szélvész Észak-Afrika, Arábia és Szíria sivatagaiban.
Por- és homokfelhőket sodor magával. Az ég a portól elborul,
a Nap elhalványul és az izzó légkör piros színűvé válik. Nagy
forróság – a levegő hőmérséklete felmegy 50°-ig – és szárazság
jár vele. A sivatag homokos talaja ugyanis felmelegszik egészen
70°-ra, és a széltől felkapott homok aztán a levegőt is felmele-
gíti.

MISA Most már értem. Azt hittem, a számmal van valami baja Jo-
hanna kisasszonynak.

KORSÓS Ne szájalj annyit, Misa! Ha jól értettem a célzásodat, akkor nincs deszka.

MISA Nincs deszka.

KORSÓS Ha nincs deszka, akkor nincs koporsókészítés.

MISA Akkor nincs koporsókészítés.

KORSÓS Ha nincs koporsókészítés, akkor...

RUDI Akkor nincs koporsókészítés... akkor.

KORSÓS Ha nincs koporsókészítés...

RUDI Ha nincs koporsókészítés...Ha.

KORSÓS Akkor nincs munkánk se.

MISA Akkor nincs munkánk se.

RUDI Akkor nem baj, hogy eltört a medencecsontom?

KORSÓS Nem. Vagy nem annyira nagyon.

ANNA Akkor most mi lesz?

KORSÓS Nem tudom.

MISA Nem tudom.

RUDI Még én sem tudom.

JOHANNA Ha nincs munka, nincs kenyér, szegény ember vízzel él, nem lesz virsli a frankfurtiba, az lesz majd csak az öreg hiba.

KORSÓS Azt gondolom...

MISA Albert úr azt gondolja...

RUDI Albert bá' mindjárt mondja...

ANNA Csak mondja, csak mondja, mi nyomja a begyét!

KORSÓS Ha nincs munka, akkor Benjamin úr közreműködésére sincs szükség.

ANNA Akkor nincs.

MISA Hát, akkor bizony nincs.

RUDI Mégpedig nagyon, hogy nincs.

JOHANNA Most mész, szép lovagom vissza, égi utadon, könnyem, majd elkísér, legyen az neked elég bér.

BENJAMIN Azt mondják, vége?

ANNA Egyszer minden utazás véget ér, Benjamin.

BENJAMIN De nem nekem. Mi, kereszteslovagok, azért vagyunk ide elküldve, hogy addig ne térjünk vissza, amíg a munkát be nem fejeztük.

KORSÓS De az ég szerelmére, hogy meg ne bántsam a főnökét, bocs, de hát a munkát befejeztünk, nem?

BENJAMIN Maguk igen, Albert.

KORSÓS És maga is.

BENJAMIN Azt hiszem, téved, Albert!

KORSÓS Még hogy én tévedek? Idejön, lekaszabolja az egész falut, se mini market, se kocsmá, se virágos, se gatteres, se pap, se minist-

ráns, se gyászhuszár, se siratóasszonyok... *(Homlokát törölve.)*
Remélem, mindenkit felsoroltam... Szóval, rajtunk kívül nincs senki már... Akkor meg mit akar?

BENJAMIN Misa úr! Ha megkérem, lenne szíves megszámolni, hány koporsót lehet az udvaron számolni.

MISA Nem kell azt nekem megszámolnom. Ötöt, kérem.

KORSÓS Ötöt?

RUDI Ötöt...

ANNA Ötöt!

JOHANNA Ötöt. A hold mögött huncut árnyak járnak, lassan megszállják már ezt a házat, szikrázik majd minden elem, és felébred a félelem...

KORSÓS Mitől kéne félnünk?

MISA Nekem aztán semmitől.

RUDI Nekem csak attól, hogy valamim megint eltörik.

JOHANNA Te törekeny drága! Ezért nem jártál óvodába, iskolába, egyetemre, ültél a tenyerembe, mintha istenke tenyerében ülnél, de most talán kicsit kihűltél...

ANNA Hideg van itt, egyre hidegebb.

MISA Nincs tüzelőfa, Anna asszony.

ANNA Azt is magával vitte az a bitang gatteres?

MISA Nem. De utód híján le van lakatolva a portája.

KORSÓS Akkor menj, és törd föl!

MISA És a rendőr?

KORSÓS Együtt temettük.

MISA Ja... de föltörni talán mégse... egy halott portáját, Albert úr?

ANNA Én rosszat sejtek.

KORSÓS Ne kárálj! Benjamin, úgy is mint keresztes lovag, bár tőlem lehetsz akár keresztes pók is, feladatodat, mit feladatodat, hivatásodat betöltötted, mehetsz istenhez isten hírével.

BENJAMIN Ezt lenne szíves magázó módban megismételni? Eddig ugyanis magázódtunk, Albert úr.

KORSÓS Kérem! Tisztelt Benjamin, úgy is mint kereszteslovag, bár tőlem lehet akár keresztes pók is, feladatát, mit feladatát, hivatását betöltötte, mehet istenhez isten hírével.

BENJAMIN Így már jobb. Egy tisztelt szót ugyan betoldott, de megbocsátom.

KORSÓS Ettől én teljesen meg vagyok hatódva.

MISA Én is.

KORSÓS Misa, te kuss! Van még mondanivalója, tisztelt keresztes úr?

BENJAMIN Lenne, kedves Albert.

RUDI Akkor mondja. Kíváncsian várjuk.

Cseh Tamás

KORSÓS Te is kuss! Törődj a töréseiddel!
RUDI Török, egyfolytában, kellő szorgalommal – török...
BENJAMIN Szóval, Albert úr, volt önnek egy kérése, kívánsága, hívhatjuk
 akárhogy is. Hogyan is szólt ez a kérés, oda, fölfelé?
KORSÓS Hogy legyenek teli a koporsóim.
BENJAMIN Úgy van. Pontosabban, hány koporsóról is volt szó, Albert úr?
KORSÓS Hát, úgy... konkrétan... nem volt szám megnevezve.
BENJAMIN És nem konkrétan?
KORSÓS Nem emlékszem.
JOHANNA Én már sejtem, ha nem is régen, hamarosan nekem is végem...
BENJAMIN Én emlékszem.
KORSÓS Mondtam számot? Az lehetetlen. Konkrétan?
BENJAMIN Mondott számot. Ha nem is konkrétan.
KORSÓS Na, nagyokos, hányat mondtam?
BENJAMIN Az összes koporsója legyen teli, Albert úr, azt kérte a följobbva-
 lómától. Az összes. Tetszik érteni? Az összes.
ANNA Az összes?
MISA Az összes.
RUDI A törött csont is csontnak számít?

JOHANNA Eljött az *összes* ideje, gondoljunk csak most mind bele, öt korporsó nem több, nem kevesebb... és öt ember itt... ki következik?

ANNA Csak nem azt akarja mondani?

MISA Azt akarja mondani.

KORSÓS Én megvédem a családomat.

BENJAMIN Hát, ha megvédi, csak védje, bajban van, Albert, hát még tétézzé!

RUDI A törött medencecsont nem ér!

BENJAMIN Minden ér, amiben van vér.

MISA A fejem nem ér! Kiment belőle az összes... vér!

BENJAMIN Anna asszony, köszönöm a levest. Pihenni fogok egy kevest.

MISA Keveset.

BENJAMIN Én se mondtam azt, hogy leveset.

KORSÓS Még magának áll följebb.

BENJAMIN Időm van. Én várhatok. Előttem szolgálaim a századok.

MISA Meg kell hagyni, szépen beszél.

ANNA Szép halál lesz, meg kell hagyni.

JOHANNA Jaj itt kell hagyni, jaj, meg kell halni...

RUDI Ez örület. Egészben összetörök, ha ez így megy tovább.

ANNA Most akkor mi legyen?

BENJAMIN Ha még van mit, mindenki egyen. Aztán csendben legyen. Munka előtt kell egy kis pihenés. Igaz, kevés munka maradt, de a kevés is bőség, ha elhatalmasodik fölötte a minőség!

3. JELENET

Misa és a lovag egymásnak háttal az asztalnál. A lovag valamit falatozik éppen.

BENJAMIN Ebben a frankfurti levesben nincs virsli.

MISA Miért, volt?

BENJAMIN Nem hiszem. De nem rossz. Csak kár, hogy nincs benne káposzta sem.

MISA Miért, volt?

BENJAMIN Nem hiszem. De nem rossz. Csak kár, hogy se virsli, se káposzta nincs benne.

MISA Ja. Hát az kár. Hogy se virsli, se káposzta nincs a frankfurti levesben.

BENJAMIN De azért ehető.

MISA Ja.

BENJAMIN Nincs kedve beszélgetni?

MISA Momentán nincs.

BENJAMIN Pedig egészen jól elvagyunk itt, nem
KORSÓS (*komoran jön be.*) Ja. Egészen jól. Ez az igazi dráma! Hogy nem jut eszembe semmi. Ebből akár két drámát is meg lehetne írni. Az enyémet, meg a teremtését. A teremtését már neki! Egyébként egy koporsósna minnek jutna eszébe bármi is. Főleg világba vetve. Bár, ha a koporsós ember, eszébe kell jutnia néha valaminek. Nekem semmi sem jut eszembe. Csak hogy fogynak, hogy fogynak a korszók, a korszók, akarom mondani, a koporsók, a koporsók, aztán meg mire?

BENJAMIN Ne adja fel! Nyerésre áll a saját csatájában.
KORSÓS Nyerésre? Kivel szemben?
BENJAMIN Ezt maga kell tudja. Kiszámíthatatlan az emberélet útja.
KORSÓS Egyre kiszámíthatóbb.
BENJAMIN Az ám! Az ebédnél tartottunk Misa úrral való diskurzusunkban. Meg kell köszönnöm a kedves feleségének a finom ebédet.
KORSÓS Majd megköszönöm én, maga helyett.
BENJAMIN Ne fáradjon! Ez az én dolgom. Igazán nem esik nehezemre.
KORSÓS Ahogy más se.
BENJAMIN Ejnye, Albert, izél itt nekem! Mintha bármiről is én tehetnék.
KORSÓS Igaz.

ANNA (*dúdolgatva jön, nem lehet tudni, szomorú, vagy már meghibbant kicsit. Mellette Johanna, aki csakúgy dúdolgatva jön, nem lehet tudni, szomorú, vagy csak a szokásosan hibbant.*) Ízlett az ebéd, lovag úr?

BENJAMIN Benjamin, ha kérhetem, kedves Anna! Felséges volt. És benne az a sok öröslő virslikarika...

JOHANNA Öröslő...
BENJAMIN Meg a nem túl szétfőzött káposzta...
JOHANNA Ez az ember sorsa...
KORSÓS Nem megy ki a fejemből... vagy nem megy a fejembe... A dráma...

JOHANNA A törekeny drága! Azért nem járt óvodába, iskolába, egyetemre, ült a tenyerembe, mint aki istenke tenyerében ült, de most talán kicsit kihűlt...

ANNA Örülök, hogy ízlett a leves, lovag úr.
BENJAMIN Ha kérhetem, Benjamin! Soha jobbat, asszonyom.
KORSÓS Jókat eszik, jókat iszik, ideje hazamennie, derék lovag, akarom mondani, Benjamin.

BENJAMIN A szíves vendéglátásról nehezen mond le az ember. De javítom magam. Nem ember, hanem akit a maga kívánsága iderendel-t. Lám-lám, kezdünk a finisbe érni, kedves Albert!

KORSÓS Ha a családomhoz mer nyúlni...

MISA Én is családtag vagyok... a fogadott fia... akár a lánya... Albert úrnak... valakije, na!

BENJAMIN A dolgozó ahhoz nyúl, s van ebben, így, némi nyál, amihez tud, kedves Albert. Akihez tud.

JOHANNA És aki dug?

BENJAMIN És mégis, mi lenne, mondja, amihez lenne kedve, ha a családjához nyúlnék?

KORSÓS Akkor megölöm.

BENJAMIN És ha megöl? Kikandikál a bibi a tézise mögül. Hogyan lesz teli a maradék négy koporsó?

KORSÓS Szarok a négy koporsóra.

BENJAMIN Albert! Mindnek teli kell lennie! Azért jöttem ide. De hát maga érti ezt, vagy épp maga ne értené? Amikor így rinyál, olyan, mint a tarkóvágásra váró nyúl.

ANNA Ki következik?

JOHANNA Aki öltözik, vagy aki vetkezik? Van magában vér? Egy összebújást ez a test talán megér?

KORSÓS Johanna!

BENJAMIN Hagyja! A gyerek válaszra vár. Johanna kedves, nincs bennem vér.

MISA Azannya! Ez tényleg különleges fajta.

JOHANNA Megint kezded a verses beszédet, Misa?

MISA Ja, igaz. Kibaszott egy fura alak ez a Benjamin! Na, ez így már jó?

JOHANNA Jó, jó... Ring velünk egy kis hajó, rongyos, szakadt a vitorlája, ez visz át bennünket a sötétség honába.

ANNA Valaki oldja meg ezt a helyzetet!

BENJAMIN Én meg fogom oldani. Ebben biztos lehet.

MISA És ha nem maga oldaná meg?

BENJAMIN Nem lenne magából jó vátesz, Misa úr! Én most sétálni megyek. Üres a falu. Csak a legyek... donganak. Ellepik a falat. Különös fekete sereg. Nézem őket, és mindenre ráébredek. *(Elmegy.)*

ANNA *(Korsósra förmé.)* Csináljon már valamit!

KORSÓS Csináljak, csináljak. Jó, de mit?

ANNA Ölje meg!

JOHANNA Akinek nincsen vére, nem játszani jött a játszótérre.

MISA Ezt nem lehet megölni.

ANNA Akkor könyörögjünk neki.

MISA Ennek nincsen lelke.

JOHANNA Ha van is neki, isten kőből lehelte a mellkasába. Olyan furcsa vagyok ma, olyan kába!

KORSÓS Felkínálom magamat neki.

ANNA A választást az isten rá bízta.
 KORSÓS Te hiszed, hogy isten...?
 ANNA Maga hiszi, hogy nem?
 JOHANNA Volt egy ifjúságom, volt egy életem, elhull a virág, eliramlik velem a hajó... Na jó, hiszen ez csak játék... Ahogy játék az élet.
 Volt, nincs, eltűnt, semmivé lett.
 KORSÓS Nem tudunk mit tenni. Várunk.
 JOHANNA Elfogy a vérünk.
 MISA Ja. Várjunk!
 ANNA Ki a következő?
 JOHANNA Az öltöző, vagy a vetkező? A sors itt kicsit szeles. Csak ne lennék ennyire balkezes!

4. JELENET

Misa a földön ül, a lovag az asztalnál eszik valamit.

BENJAMIN Ebben a frankfurti levesben nincs virsli.
 MISA Miért, volt?
 BENJAMIN Nem hiszem. De nem rossz. Csak kár, hogy nincs benne káposzta sem.
 MISA Miért, volt?
 BENJAMIN Nem hiszem. De nem rossz. Csak kár, hogy se virsli, se káposzta, se víz nincs benne.
 MISA Miért, volt?
 BENJAMIN Nem hiszem. Csak kár, hogy se virsli, se káposzta, se víz nincs benne.
 MISA Ja. Hát az kár. Hogy se virsli, se káposzta, se víz nincs a frankfurti levesben.
 BENJAMIN De azért ehető.
 MISA Ja.
 BENJAMIN Nincs kedve beszélgetni?
 MISA Momentán nincs.
 BENJAMIN Szép napunk van.
 MISA Különösen szép.
 BENJAMIN Mitől lenne különösen szép?
 MISA Csak úgy mondtam, a beszélgetés kedvéért.
 BENJAMIN Maga csak úgy mondogat, közben meg nincs gondolat a mögött, amit most felém nyögött.
 MISA A gondolataimat megtartom magamnak.
 BENJAMIN Így is lehet.
 MISA Így is ehet.

BENJAMIN Ja.

KORSÓS (*Johannával jön, nagyon meg van rogyyanva, Johanna is feldúltnak látszik, vagy bolond, mint szokása.*) Szép napunk van.

BENJAMIN Szép. Az égen könnyű fátyolok. Kár, hogy nem vagyunk angolok.

MISA Na, ebben aztán volt egy cefet gondolat.

BENJAMIN Misa úr, mostanában nem beszél kicsit túl sokat?

MISA Jól van. Értem. Én következem. Öltözöm, vetkezem, ahogy Johanna kisasszony mondani szokta.

KORSÓS Szállj le a lányomról, Misa!

MISA Csak idéztem. Az úri dolog.

JOHANNA Igen, szép nap van. A föld forog, és kering a Nap körül... A hajócska orrában véres fejű sirály ül.

KORSÓS Mikor lesz vége?

BENJAMIN Nem tudom. Egyszer, ha a végét a végére hagyom.

JOHANNA Már csak három koporsó nincs zárva, nyitva mindhárom fekete szája, mindhárom szája tátva, törekeny lettem én is, árva...

MISA Végezzük már gyorsan, lovag úr!

BENJAMIN Végzéshez még korán van. Így van megírva a Koránban. Olvasták?

KORSÓS Ja. Meg az összes tekercset...

JOHANNA Kevergek, a világban kerengek, kavargok, felhők közt bolyongok, akik nem erre járnak, mind bolondok, aki meg erre, azt eléri mind a veszte.

MISA Azért Johanna kisasszonynak a legjobb.

KORSÓS Miért lenne neki a legjobb?

MISA Mert bolond. És nem veszi észre, mire megy ki a játék.

JOHANNA Ha észrevenném fáznék, hajamba gyöngyöt fűznék, ruhámra virágot tűznék, melegednék még kicsit a tűznél...

KORSÓS (*a lovaghoz*) Jól szórakozik?

BENJAMIN Bennem megértés és együttérzés lakik. A szívem jég, de figyelek. S hogy ne olvadjon el maguktól, arra ügyelek.

MISA Nem is vártunk olvadást. Csak siessünk.

KORSÓS Tudom, ideje van, maga várhat, maga előtt isten tudja csak, hány század...

BENJAMIN Látom, maga is figyelt, koporsós. Jól beszél. Kisasszony, maga lengén öltözött. Megfújja a szél.

JOHANNA Arany a szája, ahogy beszél. Szívemre ilyenkor lepke száll. Aranyos a szárnya, kék a szája, szánja a lányt, de hiába szánja.

MISA Emlékszik a szánra, Johanna kisasszony, amikor azon a nagy télen együtt csúszkáltunk a domboldalon? Emlékszik maga is?

Csak nevetett, csak nevetett, akkor is, amikor felborult a szán-
 nal, szemé-szája teli volt hóval, de csak nevetett, csak nevetett...
 KORSÓS Hogy jön ez most ide?
 MISA Schogy. De ezt még el akartam mondani. Meg még sok emlé-
 kem lenne, de azokat nem mondom most el. Nincs rá idő.
 BENJAMIN Idő annyi, mint a tenger. Örökké háborog az ember.
 MISA Én nem háborogtam. Én örültem, mert emlékeztem. Mert még
 emlékezhettem.
 JOHANNA Ezt a ruhát anyáskámmal vettem, fodrot varrt rá tizenháromat,
 hová vitte őt a bánat?
 MISA Óh szív! Nyugodj! Fegyverben réved fönn a téli ég, kemény a
 menny és vándor a vidék, halkul a hó, megáll az elmenő, lehel-
 lete a lobbant keszkenő.
 KORSÓS Ez meg mi a fene volt, Misa?
 MISA Mit tudom én. Jött, mint a vérhányás. Kifelé. Csak úgy jött.
 KORSÓS Hát ne jöjjön ki csak úgy! Befelé vérezz, Misa, ha nem esik ne-
 hezetre!
 BENJAMIN Senki sem akar beszélgetni velem?
 KORSÓS Számolja még, hány...?
 BENJAMIN Mi nem tudunk számolni. Nem tanított rá senki. Csak annyit
 ismerünk, *minden*, meg *semmi*. Érti, Albert? Minden, vagy
 semmi...

5. JELENET

A lovag magában, az asztalnál eszik valamit.

BENJAMIN Ebben a frankfurti levesben nincs virsli. *(Csönd.)* Miért,
 volt?*(Csönd.)* Nem hiszem. De nem rossz. Csak kár, hogy nincs
 benne káposzta sem. *(Csönd.)* Miért, volt? *(Csönd.)* Nem hi-
 szem. De nem rossz. Csak kár, hogy se virsli, se káposzta, se víz
 nincs benne. *(Csönd.)* Miért, volt? Nem hiszem. Csak kár, hogy
 se virsli, se káposzta, se víz nincs a semmiben. *(Csönd.)* Ja. Hát
 az kár. Hogy se virsli, se káposzta, se víz nincs a semmiben.
 (Csönd.) De azért ehető.

(Korsós jön Johannával, egymásba kapaszkodnak, nem lehet tudni, megőrültek, vagy csak összeroppantak, valami dúdolnak, de mindketten mást.)

BENJAMIN Akarnak velem beszélgetni?
 KORSÓS Nem.
 BENJAMIN Kár. Pedig már nyeresre áll a saját csatájában, koporsókészítő.

KORSÓS Miért, csatáztunk?
 BENJAMIN Én nem. Csak maga. Ahol van, az a pokol és a lét pitvara. És lássa, így teljesüljön minden kívánsága, ahogy ez, amit meghalott a főnököm.

JOHANNA Szomorú ez énnekem, vékonyka már az énekem, annál vékonyabb életem, nem is hiszem, hogy létezem...

KORSÓS Létezőnk, Johanna, létezőnk. Látod, itt van melletted az apád. Támogat téged. Erős, mint régen, mint amikor kislány voltál.

BENJAMIN Magát támogatja a lánya, elfogyott a tudománya, elfogyott az ereje, Albert, kérje meg, hogy tegye le!

KORSÓS Tegyé le, kislányom!

Leereszkedik a földre. Aztán elengedi magát, lefekszik.

JOHANNA *(leül mellé, az ölébe vonja az apja fejét.)* Tente baba, tente, itt van már az este, aludj apa, aludjál, boldogot is álmodjál!

BENJAMIN Elalszik lám, el a lélek...

JOHANNA Nem félek, mindegy, hogy élek, nem élek, csak őt hagyd, jég-szívű lovag, s én boldog leszek, ha ő marad!

BENJAMIN Tudod, Johanna, pereg a kocka, s a legritkábban perdül a hatosra.

JOHANNA Azt mondtad, nem tudsz számolni.

BENJAMIN Akkor még nem tudtam. Azóta megtanultam. Látod még a hajót?

JOHANNA Látom. S fönt rongy fellegek és rongy csillagok szegeznek a semmihez az eget.

BENJAMIN Sokat látsz, bár fiatal vagy.

JOHANNA Oh, irgalom atyja, el ne hagyd!

BENJAMIN Hány koporsó van még kint?

JOHANNA Számold meg magad, menj! Vagy hiába küldött le a menny?

BENJAMIN Nem kell kimennem. Tudom én magam. Csak az irány...

JOHANNA Hogy a következő merre van?

BENJAMIN Hogy a következő merre van.

JOHANNA Hazudtam. Valamennyi felhő színarany. Vizüket karcsú csónak szeli, abban ülnek, kik már nem lesznek velünk reggelig.

BENJAMIN Te reggel még itt leszel?

JOHANNA Te reggel még itt eszel?

BENJAMIN Várjuk meg vele a reggelt!

JOHANNA Én addig dajkálom ölemben ezt az apám-embert.

BENJAMIN Dajkáld, ne éljen hiába.

JOHANNA Nyerésre áll a saját csatájában.

BENJAMIN Te hiszed? Leányka, szemedből csorranhat könny-vized.

JOHANNA Hagyd ezt el! Átlátszóan vagy nyájas. Dajkálom, mintha anyja lennék, az apámat, mintha felesége, szeretője volnék, a szelíd, a féltő, a szakadékokon általlépő nemtő...

6. jelenet

Johanna az asztalnál ül, valamit faricskál. Kisvártatva megérkezik a lovag.

BENJAMIN Szép ez a reggel.

JOHANNA Szép ez a reggel.

BENJAMIN Te nem aludtál az éjjel?

JOHANNA Én nem aludtam az éjjel. Mikor loptad el az apámat?

BENJAMIN Amikor legnagyobb volt benned a bánat. Mikor édes méz volt a szájában, s mikor nyeresre állt a csatájában.

JOHANNA Nem éreztem, nem láttam, csak a Holdat csodáltam. A holdon a csónakot, onnan kívántak jó napot, ők!

BENJAMIN Hány...?

JOHANNA Egy.

BENJAMIN Egy.

JOHANNA Hány...?

BENJAMIN Miért nézel ilyen furcsán? Mi bánt, versben beszélő lány?

JOHANNA Semmi fontos, csak a csirke a kerítésen kirepülne, félek elkalandoz.

BENJAMIN Hajtsd vissza magadhoz!

JOHANNA Inkább megdobom a fával. Bár kétbalkezes vagyok...

BENJAMIN A két szemed mitől ragyog?

JOHANNA Hogy az anyád szentségét, te kis riherongy! *(Felpattan, a kezében lévő szerszámot hozzá akarja vágni a csirkéhez, de a lovagot találja el, aki lefordul a székről. Johanna odamegy hozzá, a pulzusát tapogatja, a nyakán nézi az érverését.)* Ennek vége! Végre! Az utolsó hulla. Mehetünk a dolgunkra. Milyen hideg. Akár télen az ablaküveg. S milyen finom! Hidegségéből egy kortyot, de csak egyet! – még iszom. Ennek nem kell koporsót, nem lesz szemfödele; de legalább üzentem a *másvilágra* vele.